

ORTADOĞU GÜNCEĐİ
1 EYLÜL - 30 EYLÜL 2015

Günce No: 81

Firuze Yađmur GÖKLER

Aylık Ortadoğu Güncesi 01-30 Eylül 2015

01 Eylül 2015:

-Lübnan'da yolsuzluk ve çöp krizini protesto etmek amacıyla sosyal medya üzerinden organize olan "kokunuz çıktı" kampanyası üyeleri Çevre Bakanlığı binasını bastı.

02 Eylül 2015:

-Irak'ın başkenti Bağdat'ta kaçırılan Türk işçilerin Nurol Holding'in stadyum inşaatında çalıştığı ve sayılarının 18 olduğu açıklandı.

03 Eylül 2015:

-Kerkük'teki binlerce Iraklı sığınmacı, terör örgütü IŞİD'den temizlenen Salahaddin vilayetindeki evlerine döndü.

04 Eylül 2015:

-Fas'ta 15 milyona yakın seçmenin katıldığı yerel seçimler için oy verme işlemi başladı.

05 Eylül 2015:

- Birleşmiş Milletler (BM), Suriye halkına yardım ulaştırmak için başlattığı "Hayat Damarı" programı kapsamında Ürdün'deki 22 bin 500 aileye nakdi yardım yapmaya başladı.

-Mısır'da Dünya Müslüman Alimler Birliği Başkanı Yusuf el-Karadavi ve 4 İhvan yöneticisinin askeri yargıya sevk edildiği bildirildi.

06 Eylül 2015:

- Suriye'de yaklaşık 8 bin Tunuslunun savaştığı bildirildi.

- İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarif, "Suriye halkı ve devleti arasında diyalog gerçekleşmelidir. Aynı zamanda Suriye'nin geleceğiyle ilgilenen tüm gruplar arasında da bu diyalog olmalıdır" dedi.

-Fas İçişleri Bakanlığı'ndan yapılan yazılı açıklamaya göre, yerel seçime katılım oranı yüzde 53,67 düzeyinde gerçekleşti. 15 milyona yakın seçmenin bulunduğu Fas'ta, resmi seçim sonuçlarına göre, belediye seçimlerinde Asalet ve Çağdaşlık Partisi birinci olurken, ilk defa halk tarafından oylanan bölgesel meclis üyeliği seçiminde ise birinciliği Adalet ve Kalkınma Partisi aldı.

07 Eylül 2015:

- Hamas, Batı Şeria'daki direnişçilere, 'Yahudi yerleşimcileri caydıracak, onları yola getirecek eylemler yapma' çağrısında bulundu.

-Afganistan'ın güneyindeki Helmand vilayetinin Sangin ilçesinde NATO'ya bağlı koalisyon güçlerinin düzenlediği hava saldırısında narkotik suçlarla mücadele ekiplerinden 17 polisinin hayatını kaybettiği bildirildi.

08 Eylül 2015:

- İsrail'in Arap ülkelerinde görevlendirdiği ilk kadın diplomat Einat Şalain, Amman Büyükelçiliği görevine başladı.

- İtalya Başbakanı Renzi, İtalya'nın Suriye'de terör örgütü IŞİD'e yönelik askeri operasyonlara katılmayacağını bildirdi.

-Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Christine Lagarde, "IMF, kalkınma ve demokrasi yolundaki ilerleyişinde Tunus'un yanında olmaya kararlı" dedi.

09 Eylül 2015:

- ABD Savunma Bakanlığı Sözcüsü Cook, Suriyeli muhaliflere yönelik eğit-donat programı üzerinde bazı düzenlemeler yapmayı planladıklarını bildirdi.

- İran dini lideri Ayetullah Ali Hamaney, ABD ile nükleer müzakereler haricinde görüşmeyeceklerini söyledi.

-İngiltere Dışişleri Bakanlığında "güvenli bölge fikrinin, kesinlikle doğru bir fikir olduğu" görüşünü paylaşıyor" açıklaması yapıldı.

10 Eylül 2015:

- Terör örgütü IŞİD'in, Norveçli ve Çinli iki diplomatı kaçırdığını duyurarak fidye istediği belirtildi.

- Lübnan hükümetinin, ülke gündemindeki çöp krizine çözüm için sunulan planı onayladığı bildirildi.

-Ukrayna Başbakanı Yatsenyuk, ülkesinin Suriye'ye giden Rusya uçakları için hava sahasını kapattığını belirtti.

11 Eylül 2015:

- Pentagon, Sina Yarımadası'ndaki uluslararası barış gücünün korunması için 75 ilave asker göndereceğini bildirdi.

-Şam Merkez Hapishanesi yakınlarında yer alan ve rejim güçlerinin denetimi altındaki Tel Kurdi bölgesinin ele geçirildiği açıklandı.

12 Eylül 2015:

-Mısır Cumhurbaşkanı Abdulfettah es-Sisi'nin, İbrahim Mihlib başkanlığındaki hükümetin istifasını kabul ettiği bildirildi.

13 Eylül 2015:

- Tunus'taki Nahda Hareketi, Hükümetin aldığı gösteri yasağı kararının, özgürlükleri kısıtlamayı değil terörü engellemeyi hedeflediği belirtildi.

-Cezayir Cumhurbaşkanı Abdulaziz Buteflika'nın, 25 yıllık istihbarat başkanı Tümgeneral Medyen'i emekliliğe sevkettiği bildirildi.

14 Eylül 2015:

- Libya'da Tobruk hükümeti Dışişleri Bakanı Muhammed ed-Dayiri'nin hakkında yürütülen

bir soruşturma kapsamında görevinin askıya alındığı bildirildi.

- Mısır güvenlik güçlerinin, Batı Sahra'da Meksikalı ve Mısırlı turistlerin bulunduğu araçlara terörist sanarak yanlışlıkla açtığı ateş sonucu 12 kişinin öldüğü, 10 kişinin yaralandığı bildirildi.

- Afganistan'ın Gazne kentinde Taliban militanlarının bir hapishaneye baskın düzenleyerek 352 mahkumun, hapishaneden kaçmasını sağladığı bildirildi.

- Arap Birliği'nden BMGK'ya Filistinli sivilleri, mülklerini ve kutsal mekanları İsrail'in saldırılarından koruma çağrısı yapıldı.

-Fas yerel seçimlerde göreve gelen bölgesel meclis üyeleri başkanlarını seçti. Yerel seçimlerden sonra yapılan meclis seçimlerinde, bölgesel meclis başkanlarından 5'i Asalet ve Çağdaşlık Partisinden seçildi. Toplam 12 bölgeden oluşan bölge meclis başkanlığının dağılımı şu şekilde gerçekleşti; Asalet ve Çağdaşlık Partisi 5, Adalet ve Kalkınma Partisi 2, İstiklal Partisi 2, Milli Bağımsızlar Birliği Partisi 2 ve Halk Hareketi Partisi 1 başkanlık koltuğu kazandı.

15 Eylül 2015:

- İsrail askerleri Mescid-i Aksa'nın avlusuna girerek Filistinli cemaate müdahalede bulundu.

- Pakistan Başbakanı Şerif, ülkesindeki nükleer denemeleri durdurması için dönemin ABD Başkanının kendisine 5 milyar dolar teklif ettiğini, ancak ulusal çıkarlar için parayı reddetti.

-Beyrut'ta onlarca kişi, milletvekillerinin maaşlarının ödenmemesi istemiyle Gelirler Müdürlüğü önünde gösteri düzenledi.

16 Eylül 2015:

- İnan Dışışleri Bakan Yardımcısı Hüseyin Emir Abdullahiyan, Suriye krizinin sona ermesine ilişkin ülkesinin Rusya ile birlikte hazırladığı öneriyi, yakın gelecekte uygulamaya geçirmeyi planlandıklarını açıkladı.

- Hamas, Arap ülkelerine İsrail büyükelçilerini ülkelerinden kovma çağrısında bulundu.

- Almanya Dışışleri Bakanlığı Sözcü Yardımcısı Sawsan Chebli, "Biz hem İŞİD ile etkin şekilde mücadele edilmesinin hem de Suriye'de kalıcı çözümün bulunmasının Esed ile mümkün olduğunu düşünmüyoruz" dedi.

-İsrail, Gazze sınırında yer alan ve "tampon bölge" olarak adlandırılan alanda 15 yıl aradan sonra ilk defa tarım yapılmasına izin verdi.

17 Eylül 2015:

- İsveç bir hafta içinde 5 bin 200 sığınmacı kabul etti.

- İsrail polisinin, taş ve molotof attığı gerekçesiyle Filistinlilere karşı gerçek mermi kullanması "siyasi ve hukuki" olarak onaylandı.

- Avrupa Parlamentosu (AP), 120 bin sığınmacının AB ülkelerine yerleştirilmesine yönelik Komisyon teklifini oy çokluğuyla kabul etti.

- Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA) Genel Kurulu'nda, İsrail'in nükleer faaliyetlerinin denetlenmesini öngören tasarı reddedildi.

-Makedonya İçişleri Bakanlığında yapılan açıklamada, 16-17 Eylül tarihleri arasında ülkeye bin 871 yeni sığınmacının girdiği ifade edildi. Açıklamada, çoğu Suriyeli sığınmacıların 334'ünün çocuk olduğu kaydedildi.

18 Eylül 2015:

- Mısır ordusunun, Gazze sınırındaki tünelleri yıkmak için deniz suyu pompaladığı bildirildi.

- Kremlin sözcüsü Peskov, 'Şam yönetimi bize İŞİD'le mücadele için asker göndermemiz konusunda resmi başvuruda bulunursa bunu müzakere edeceğiz' dedi.

-Pakistan'ın Peşaver kentinde çıkan çatışmalarda 42 kişinin öldüğü, 29 kişinin yaralandığı bildirildi.

19 Eylül 2015:

- Sisi döneminin ikinci hükümeti olan Başbakan Şerif İsmail ve bakanlar kurulu yemin etti.

- Gazze Şeridi'nden İsrail'in güneyine düzenlenen roketli saldırının sorumluluğunu terör örgütü DAİŞ ile bağlantılı "Şehid Ömer Hadid Seriyyesi- Beytu'l Makdis" adlı örgüt üstlendi.

-90 ABD askerinin terör örgütü İŞİD'e yönelik operasyon için Erbil'in Mahmur ilçesindeki askeri kampa yerleştirildiği belirtildi.

20 Eylül 2015:

- Mısırlılar, BM Genel Kurulu'nun 70. dönem genel görüşmeleri için New York'a gelmeyi planlayan Mısır Cumhurbaşkanı Sisi'yi, üzerinde Rabia işareti bulunan otobüsle protesto etti.

- ABD öncülüğündeki koalisyon güçlerinin, Halep'in kuzeyinde terör örgütü İŞİD'e ait mühimmat depolarını bombaladığı bildirildi.

-İslami Direniş Hareketi (Hamas) Mısır'ın Gazze sınırı yakınına döşediği boru hattına deniz suyu pompalaması konusunda, ülkenin makamlarıyla resmi görüşmelerin yürütüldüğünü bildirdi.

21 Eylül 2015:

- Başkent Beyrut'taki Burc Hammud bölgesinde toplanan binlerce kişi, başta yolsuzluk ve çöp krizi olmak üzere ülkenin içinde bulunduğu siyasi, ekonomik ve

toplumsal sorunların çözülmesi talebiyle gösteri düzenledi.

- Irak hükümeti, 25 yıl aradan sonra ilk defa Riyad'a büyükelçi atadı.

- İsrail polisi, zorunlu askerlik hizmetini protesto eden Yahudi gruba müdahale ederek iki kişiyi gözaltına aldı.

- BM Uluslararası Bağımsız Suriye Araştırma Komisyonu Başkanı Pinheiro: Komisyonun raporlarında YPG'nin, Suriye'deki insan hakları ihlallerine yer verdik.

-Filistin Devlet Başkanı Abbas, barışla ilgili çabalarından dolayı "Paris Kent Madalyası"na layık görüldü.

22 Eylül 2015:

- Avusturya ve Almanya'nın sınırlarını açmasının ardından 15 günlük sürede Danimarka'ya en az 12 bin 400 sığınmacının giriş yaptığı bildirildi.

- Yemen'in Dali vilayetinde Cumhurbaşkanı Abdurabbu Mansur Hadi yanlısı Halk Direnişi Güçleri (HDG) ile Husiler arasında esir takası yapıldığı bildirildi.

- ABD Merkez Komutanlığı, Yeni Suriyeli Güçler'e bağlı yaklaşık 70 kişinin DAİŞ'e karşı savaşmak üzere Suriye'ye sevk edildiğini belirtti.

- Birleşmiş Milletler Filistinli Mültecilere Yardım Ajansı, Gazze Şeridi'nde bin 100 evin yeniden inşasına olanak sağlayan finansmanı elde ettiğini açıkladı.

- Hollanda'ya 4 bin 200 sığınmacı geldiği bildirildi.

- Avrupa'da 120 bin sığınmacının kota sistemiyle ülkelere dağıtılması teklifi, Avrupa Birliği (AB) Adalet ve İçişleri Konseyi'nde kabul edildi.

- Dünya Bankası, "Filistin reform ve kalkınma planları için güven fonu"ndan, Filistin yönetimine 25 milyon dolar aktarılacağını bildirdi.

- İngiliz Hükümeti, ülkeye alınması kararlaştırılan 20 bin Suriyeli sığınmacıdan ilk grubun ülkeye geldiğini açıkladı.

-Taliban'ın yeni lideri Mansur, üçüncü taraf olmadan, Kabil hükümeti ile doğrudan görüşebilecekleri sinyali verdi.

23 Eylül 2015:

- Hamas, İsrail askerlerinin öldürdüğü genç kız Heşlemun'un intikamının alınmasını istedi.

- Mısır ordusu, Sina'nın kuzeyinde silahlı gruplara yönelik yürüttüğü operasyonun birinci aşamasının sona erdiğini duyurdu.

- İsraili Yahudi yerleşimcilerden oluşan 37 kişilik grubun Mescid-i Aksa'nın avlusuna girdiği bildirildi.

- Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker, "Yakın çevremize istikrar kazandırmak için Türkiye'ye 1 milyar avro, Makedonya'ya 700 milyon avro verilmesini teklif ediyoruz" dedi.

- Mısır'da ilk defa siyasi muhaliflerin de aralarında bulunduğu 458 mahkum hakkında af kararı verdi.

- Irak Kürt Bölgesel Yönetimi, Amerika Birleşik Devletleri temyiz mahkemesinin verdiği olumsuz karara rağmen ABD ve diğer ülkelere petrol ihraç etmeye devam edeceklerini bildirdi.

-Tunus'ta çeşitli suçlardan dolayı hüküm giymiş 859 mahkum, Kurban Bayramı dolayısıyla affedildi.

24 Eylül 2015:

- Yemen'in başkenti Sana'da Belili Camisi'nde düzenlenen intihar saldırısında 25 kişi hayatını kaybetti.

- Diyanet İşleri Başkanlığı yetkilileri, Mina'da yaşanan izdiham nedeniyle hayatını kaybedenlerin sayısının 753'e yükseldiğini, 887 kişinin de yaralandığını bildirdi.

-İran'ın Dini Lideri Hamaney, Mina'daki izdihamda hayatını kaybedenler için 3 gün ulusal yas ilan etti.

25 Eylül 2015:

- Fransa Başbakanı Valls, "İki yıl içinde 30 binden fazla sığınmacıyı kabul edemeyiz. Suriye'deki diktatörlükten kaçan herkesi Avrupa'da ağırlayamayız" dedi.

- İngiltere Dışişleri Bakanı Philip Hammond, Rusya'nın Suriye'de askeri varlığını artırarak Esed rejimini güçlendirdiğini bildirdi.

- İsrail askerlerinin, "Yahudi yerleşim birimi inşası ve ayırım duvarını" protesto için Batı Şeria'nın çeşitli kentlerinde düzenlenen gösterilere müdahale ettiği bildirildi.

-BM Genel Merkezi önündeki 193 üye ülkenin bayrağının yanına Vatikan bayrağı asıldı. 30 Eylül'de de BM'ye Davutoğlu'nun da katılacağı törenle Filistin bayrağının da asılacağı bildirildi.

26 Eylül 2015:

- Irak Başbakanı Haydar el-İbadi, başkent Bağdat ve çevre vilayetlerdeki kolera salgınının kontrol altına alınması için gerekli tedbirlerin hızlandırılması talimatını verdi.

- Mısır'ın Giza kentinde polisle silahlı bir grup arasında çıkan çatışmada 9 "terörist" in öldüğü, 5 polisin yaralandığı bildirildi.

- Irak'ta bir süredir askeri eğitim gören 6 bin Suriyeli Peşmergenin bir kısmının, Suriye'ye geçirildiği bildirildi.

- Suudi Arabistan'ın Mina'daki izdiham olayını incelemek üzere bu ülkeye gitmesi planlanan İran heyetine vize vermediği iddia edildi.

- Suriye rejiminin attığı füzenin Humus kentinin muhaliflerin kontrolündeki Vaer bölgesinde bulunan oyun parkına düşmesi sonucu 20 kişinin öldüğü, 100 kişinin yaralandığı bildirildi.

-İsrail polisinin, Kudüs'te taş atarak bir Yahudi yerleşimcinin ölümüne neden oldukları iddiasıyla 4 Filistinliyi gözaltına aldığı bildirildi.

27 Eylül 2015:

- Bingazi'de geçici Tobruk hükümetine bağlı güçlerle Ensaru'ş Şeria örgütü militanları arasında çıkan çatışmada 5 asker öldü, 17 asker yaralandı.

-Suudi Arabistan'ın güney askeri birliklerini kontrol eden bir tuğamiral, bölgeye açılan ateş sonucu öldü.

- Mısır Cumhurbaşkanı Sisi'nin "Mısır'ın İsrail ile olan barış antlaşmasına diğer Arap ülkeleri de dahil olmalı" yönündeki çağrısına İsrail yönetiminden destek geldi.

28 Eylül 2015:

-Irak'ın başkenti Bağdat'ta daha önce kaçırılan 16 Türk işçinin serbest bırakıldığı iddiasını içeren görüntüler sosyal medyada yayımlandı.

- Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Suriye ve Irak'a askeri ve teknik destek sağladıklarını belirterek, "Terörizmle yüz yüze savaşan Suriye hükümeti ve ordusu ile işbirliğine gitmemek büyük hatadır" dedi.

- Afganistan'ın kuzeyindeki Kunduz vilayeti, 14 yıl aradan sonra Taliban militanlarının eline geçti.

-Suriye'nin kuzeybatısındaki muhalif birliklerin, Lazkiye'deki Rusların kullandığı Hamim askeri

havaalanına roketlerle düzenlediği saldırıda rejim ve Rus askerlerinin kayıpları oldu.

29 Eylül 2015:

- Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande, Suriye'deki sorunun Beşşar Esed'in iktidardan uzaklaştırılmasıyla çözülebileceğini söyledi.

- BM İsrail'e, askerlerine Filistinlilere ateş açma yetkisi veren düzenlemeyi iptal etmesi çağrısında bulundu.

-Uluslararası Göç Örgütü, bu yıl Akdeniz'i geçerek Avrupa'ya ulaşan sığınmacı sayısının yarım milyonu aştığını bildirdi.

30 Eylül 2015:

- Rusya Dışışleri Bakanı Lavrov, IŞİD'le savaşan güçlerin koordine edilmesi amacıyla BMGK'ya karar tasarısı sunacaklarını bildirdi.

- Filistin Devleti bayrağı Birleşmiş Milletler Genel Merkezi önünde düzenlenen törenle ilk kez göndere çekildi.

-Rusya Savunma Bakanlığı, terör örgütü IŞİD'e ait 8 hedefin vurulduğunu açıkladı.